

VÕTA põhimõtted

- 1) Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine (VÕTA) on protsess, millega pädev asutus kindlaksmääratud kriteeriumidest lähtudes hindab taotleja kompetentsust, s.t tema teadmiste, oskuste ja hoiakute vastavust haridusasutuse vastuvõtutingimustele, õppekava või selle osa(de) õpiväljunditele või kutsestandardi kompetentsusnõuetele. Kui taotleja pädevused nimetatud nõuetele vastavad, arvestatakse neid vastuvõtutingimuste ja õppekava täitmisel või kutse andmisel.
- 2) VÕTA eesmärgiks on
  - a. väärtustada isiku kompetentsust ning edendada võrdseid võimalusi selle hindamiseks ja tunnustamiseks, sõltumata teadmiste ja oskuste omandamise ajast, kohast ja viisist;
  - b. toetada elukestvat õpet ja mobiilsust haridussüsteemi ja tööturu vahel ning nende sees;
  - c. parandada inimeste, sh sotsiaalselt ebasoodsas olukorras isikute juurdepääsu haridusele, avardada nende võimalusi hariduse omandamiseks ja tööturul konkureerimiseks ning toetada seeläbi nii üksikisiku kui ühiskonna ressursside tõhusamat kasutamist.

Põhimõte	Rakendusnorm
1. VÕTA on eesmärgipärane.	1.1 VÕTA protsessi kujundamisel lähtutakse VÕTA eesmärkidest.
	1.2 VÕTA on kõikidele osapooltele ühtselt arusaadav.
2. VÕTA lähtub taotleja vajadustest ja on taotlejale vabatahtlik.	2.1 VÕTA ajaraamistik ja muud taotlejale esitatavad tingimused on teostatavad.
	2.2 Varasemaid õpinguid ja töökogemust hindav ja arvestav asutus tagab taotlejale vajaliku informatsiooni ning juhendamise ja nõustamise kättesaadavuse.
	2.3 Taotlejal on õigus apelleerida vastavalt haridusasutuse regulatsioonile või kutse andmise korrale.
	2.4 Taotleja saab hindamisprotsessi lõpus tagasisidet.
3. VÕTA korraldus ja meetodid on usaldusväärsed ning toetuvad haridus- ja kutsestandarditele ning headele tavadele. Keskne roll on usaldusel, mis tuleneb ühiskondlikust tunnustusest, täpselt defineeritud standarditest ning selgest informatsioonist hindamise protsessi ja kriteeriumide kohta.	3.1 Kõikide osapoolte ülesanded ja vastutuse piirid on teada ja neid järgitakse VÕTA protsessis.
	3.2 Hindamismeetodid ja -protseduurid on eesmärgipärased ja üheselt arusaadavad.
	3.3 Varasemate õpingute ja töökogemuse

	hindamine toimub tõendusmaterjali põhjal. Hindamisel kasutatakse sobivaid hindamismeetodeid ja selgeid hindamiskriteeriume.
	3.4 VÕTA osapooled tagavad varasemate õpingute ja töökogemuse hindamiseks esitatud andmete kaitse.
4. Hindajad ja nõustajad on kompetentsed, sõltumatud ning erapooletud. Iseseisvus ja erapooletus on hindamisprotsessis võtmeteguriteks ning põhinevad hindajate vastutusel. Hindajate ja nõustajate rollid on selged ja eraldatud.	4.1 Nõustaja tutvustab vajadusel taotlejale VÕTA protseduuri ning juhendab taotlejat.
	4.2 Hindajad on oma otsustes erapooletud ja sõltumatud.
	4.3 Hindaja tunneb ja järgib VÕTA hindamise põhimõtteid. Hindaja on hinnatava valdkonna professionaal.
	4.4 Hindajad ja nõustajad arendavad oma professionaalseid oskusi pidevalt.
5. VÕTA kvaliteedi kindlustamine on süsteemne pideva parendamise põhimõttest lähtuv protsess.	5.1 VÕTA kvaliteedi tagamine on haridusasutuse õppeprotsessi või kutse andja kvaliteedikindlustamise süsteemi osa.
	5.2 Haridusasutus või kutse andja hindab regulaarselt VÕTA põhimõtteid, hindajate ja nõustajate kompetentsust ning VÕTA korraldust.
6. VÕTA hindamisel järgitakse täpseid ja üheselt mõistetavaid hindamise põhimõtteid.	6.1 Hinnatakse mitte kogemuse olemasolu, vaid kogemusest õpitud.

	<p>6.2 Varem erineval viisil, sealhulgas töökogemusest õpitu hindamisel on kõige olulisem selle vastavus õppekava või selle osa(de) õpiväljunditele või kutsestandardi kompetentsusnõuetele.</p>
	<p>6.3 Varasemate õpingute ja töökogemuse hindamisel lähtutakse tervikliku hindamise põhimõttest.</p>
	<p>6.4 VÕTA puhul ei hinnata taotlejat rangemalt tavaõppes õppijast.</p>
	<p>6.5 Varasemate õpingute ja töökogemuse hindamisel kasutatakse reeglina mitteeristavat hindamist. Erandiks on varasemate formaalsete eristava hindamisega lõppenud õpingute arvestamine, kus on aluseks võrreldav hindamissüsteem.</p>